UDK: 657:502.131.1|DOI: 10.5937/etp2602071B
Datum prijema rada: 24.6.2026.
Datum korekcije rada: 6.7.2026.
Datum prihvatanja rada: 14.7.2026.

PREGLEDNI RAD

EKONOMIJA
TEORIJA I PRAKSA
Godina XIX • broj 2
str. 71–92

ZELENO RAČUNOVODSTVO KAO PODRŠKA ODLUČIVANJU U STRATEGIJSKOM MENADŽMENTU

Babić Nedeljko[1]

Parojčić Danijela[2]

***Sažetak**: Zeleno računovodstvo predstavlja savremeni pristup računovodstvu koji obuhvata evidentiranje, praćenje i analizu ekoloških troškova i uticaja poslovanja na životnu sredinu. U uslovima sve izraženijih zahteva za održivim razvojem i društveno odgovornim poslovanjem, njegova primena postaje značajan instrument podrške strateškom menadžmentu u procesu donošenja poslovnih odluka. Cilj rada je analiza uloge i značaja zelenog računovodstva u kreiranju dugoročnih poslovnih strategija, upravljanju rizicima, optimizaciji troškova i unapređenju konkurentske pozicije preduzeća. Poseban akcenat stavlja se na povezanost zelenog računovodstva sa konceptom održivog poslovanja, ESG standardima i savremenim regulatornim zahtevima. Rezultati analize ukazuju da integracija ekoloških informacija u računovodstvene i upravljačke procese doprinosi kvalitetnijem strateškom odlučivanju, većoj transparentnosti poslovanja i dugoročnoj održivosti organizacija.*

***Ključne reči**: zeleno računovodstvo, strategijski menadžment, održivi razvoj, ESG, ekološki troškovi, poslovno odlučivanje.*

[1] Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu, Segedinski put 9–11, 24000 Subotica, Serbia, nedeljkobbc@gmail.com ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7459-8808

[2] Faculty of Economics and Engineering Management in Novi Sad, University Business Academy in Novi Sad, Cvećarska 2, 21107 Novi Sad, Serbia. danijela.parojcic@fimek.edu.rs, ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0923-2620

UVOD

Prema (Milutinović, 2020) „Prirodni resursi nisu trajna imovina jer su ograničeni i podložni iscrpljivanju. Čak i obnovljivi resursi (poput šuma ili voda) imaju kapacitet obnove koji zavisi od stepena njihovog korišćenja, te zahtevaju ekonomično i održivo upravljanje kako bi se izbegla njihova degradacija i trajni nestanak" (Zakon o zaštiti životne sredine, „Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 72/2009, 43/2011 – odluka US, 14/2016, 76/2018, 95/2018, 94/2024).

Prema (Gvozdenac, 2017), izvori minerala, metala i energije, kao i zalihe ribe, drveta, vode, plodnog zemljišta, čistog vazduha, biomase i biološke raznovrsnosti, nalaze se pod velikim pritiskom. Ovaj pritisak, zajedno sa destabilizacijom klimatskog sistema, ukazuje na činjenicu da su prirodni resursi ograničeni i da je ugrožen dugoročni opstanak njihovog korišćenja (str. 13). „Kritične mineralne sirovine, poput nafte i litijuma, kao i njihova racionalna upotreba, predstavljaju jedan od ključnih uslova budućeg održivog razvoja. Ne postoji država koja je u potpunosti samodovoljna kada su u pitanju kritične mineralne sirovine, zbog čega međunarodna saradnja predstavlja važan mehanizam uspostavljanja ravnoteže" (Mihajlović, 2025, str. 266).

Održivi razvoj je koncept koji podrazumeva zadovoljavanje potreba sadašnjih generacija bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. On obuhvata balans ekonomskog razvoja, društvene jednakosti i zaštite životne sredine. U Republici Srbiji ovaj koncept se primenjuje kroz Agendu 2030 i 17 ciljeva Ujedinjenih nacija (Ujedinjene nacije, Srbija, 2014).

Savremeno poslovno okruženje karakterišu sve izraženiji zahtevi za održivim razvojem, odgovornim upravljanjem prirodnim resursima i transparentnim izveštavanjem o uticajima poslovnih aktivnosti na životnu sredinu. U takvim okolnostima tradicionalni računovodstveni sistemi više nisu dovoljni za obezbeđivanje svih relevantnih informacija za donošenje strateških odluka. Kao odgovor na ove izazove razvija se koncept zelenog računovodstva, koji podrazumeva identifikaciju, merenje, evidentiranje i izveštavanje o ekološkim troškovima i uticajima poslovanja na životnu sredinu (Schaltegger & Burritt, 2000).

Zeleno računovodstvo predstavlja važan instrument podrške menadžmentu jer omogućava integrisanje ekoloških aspekata u procese planiranja, kontrole i odlučivanja. Njegova svrha nije samo praćenje troškova zaštite životne sredine, već i pružanje informacija koje doprinose

efikasnijem upravljanju resursima, smanjenju negativnih uticaja i ostvarivanju dugoročne konkurentske prednosti (Burritt & Schaltegger, 2010).

Razvoj koncepta održivog poslovanja doveo je do sve veće povezanosti između zelenog računovodstva i strateškog menadžmenta. Menadžeri danas donose odluke koje istovremeno uzimaju u obzir ekonomske, društvene i ekološke efekte poslovanja. Informacije koje generiše zeleno računovodstvo omogućavaju procenu dugoročnih posledica poslovnih aktivnosti, identifikaciju ekoloških rizika i prilika, kao i usklađivanje poslovnih ciljeva sa principima održivog razvoja (Swalih, Ram, & Tew, 2024).

Polazeći od navedenog, predmet ovog rada je analiza uloge zelenog računovodstva kao instrumenta podrške odlučivanju u strateškom menadžmentu. Cilj rada je da se ispita na koji način informacije iz sistema zelenog računovodstva doprinose formulisanju i implementaciji poslovnih strategija usmerenih ka održivom razvoju i dugoročnoj uspešnosti organizacije.

Cilj i metodologija istraživanja

Osnovni cilj ovog rada jeste analiza teorijskih i praktičnih aspekata zelenog računovodstva kao ključnog instrumenta podrške strateškom menadžmentu u donošenju odluka usmerenih na održivi razvoj. Kako bi se ostvario definisani cilj, u radu je primenjen metodološki pluralizam koji kombinuje nekoliko naučnih metoda:

- Metod deskripcije i analize sadržaja: Korišćen je za detaljan pregled domaće i međunarodne naučne literature, zakonskih akata i regulatornih smernica u oblasti ekološkog računovodstva.
- Komparativni metod: Primenjen je prilikom strukturnog upoređivanja tradicionalnog i zelenog računovodstva (Tabela 1), sa ciljem identifikacije prednosti integrisanog informacionog okvira.
- Metod analize i sinteze: Korišćen je za evaluaciju uticaja zelenog računovodstva na upravljanje rizicima, troškovima i ESG performansama, kao i za izvođenje zaključaka o stepenu razvoja ove prakse u Republici Srbiji.

Pregled postojeće literature

Razvoj zelenog računovodstva povezan je sa nastojanjima da se u računovodstvene sisteme uključe informacije o uticajima poslovnih aktivnosti na životnu sredinu. Među pionirima u ovoj oblasti posebno se ističu Schaltegger i Burritt (2000), koji su ukazali na to da računovodstvo životne sredine treba da obezbedi informacije ne samo za potrebe eksternog izveštavanja, već i za interno upravljanje i donošenje poslovnih odluka.

Kasnija istraživanja fokusirala su se na razvoj koncepta računovodstva održivosti i njegovu integraciju sa procesima menadžmenta. Burritt i Schaltegger (2010) ističu da održivo računovodstvo ima značajnu ulogu u unapređenju menadžerskog odlučivanja, jer omogućava sagledavanje ekonomskih i ekoloških posledica poslovnih aktivnosti kroz jedinstveni informacioni okvir.

Značajan doprinos razvoju ove oblasti dala su istraživanja iz oblasti *Environmental Management Accounting (EMA)*[3], koja naglašavaju značaj identifikacije i merenja ekoloških troškova radi podrške glavnim donosiocima odluka (menadžmentu). Henri i Journeault (2010) pokazali su da primena sistema ekološke kontrole i računovodstva doprinosi poboljšanju kako ekoloških, tako i ekonomskih performansi organizacije.

Savremena literatura posebno naglašava značaj zelenog računovodstva za strateško odlučivanje. Sistematski pregled literature koji su sproveli Swalih, Ram i Tew (2024) pokazao je da se računovodstvo životne sredine sve više koristi kao alat za dugoročno strateško upravljanje održivim razvojem.

Analiza dostupne literature pokazuje da postoji široka saglasnost autora o značaju zelenog računovodstva za unapređenje kvaliteta strateškog odlučivanja. Uprkos značajnom broju teorijskih i empirijskih radova, neophodna su dalja istraživanja koja bi pružila detaljniji uvid u praktičnu primenu zelenog računovodstva u strateškom menadžmentu.

POJAM I ZNAČAJ ZELENOG RAČUNOVODSTVA

Računovodstvo predstavlja jedan od najvažnijih informacionih sistema u savremenom poslovanju, jer obezbeđuje podatke neophodne za planiranje,

[3] Upravljačko računovodstvo zaštite životne sredine ili računovodstvo upravljanja životnom sredinom.

kontrolu i donošenje poslovnih odluka. Tradicionalno računovodstvo prvenstveno je usmereno na evidentiranje, merenje i izveštavanje o finansijskim rezultatima poslovanja. Rastući ekološki izazovi, klimatske promene i sve izraženija potreba za održivim razvojem su međutim doveli do razvoja zelenog računovodstva kao posebnog pristupa koji, pored ekonomskih, obuhvata i ekološke aspekte poslovanja. Njegova svrha nije samo prikazivanje finansijske uspešnosti organizacije, već i procena njenog uticaja na životnu sredinu (Schaltegger & Burritt, 2000).

Zeleno računovodstvo predstavlja proširenje tradicionalnog računovodstvenog sistema koje uključuje identifikaciju, merenje i izveštavanje o uticajima poslovnih aktivnosti na životnu sredinu. Njegov osnovni cilj jeste pružanje relevantnih informacija o ekološkim troškovima i koristima radi donošenja kvalitetnijih poslovnih odluka i unapređenja odgovornosti preduzeća prema društvu i prirodnom okruženju. Za razliku od klasičnog računovodstva, koje je primarno usmereno na finansijske pokazatelje, zeleno računovodstvo uzima u obzir i korišćenje prirodnih resursa, nastanak otpada, emisije zagađujućih materija i druge ekološke posledice poslovanja (Schaltegger & Burritt, 2000).

Ekološki troškovi obuhvataju sve izdatke koje organizacija ostvaruje radi sprečavanja, smanjenja ili otklanjanja negativnih uticaja na životnu sredinu. U ovu grupu spadaju ulaganja u sisteme za prečišćavanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, unapređenje energetske efikasnosti, kontrolu emisija zagađujućih materija, kao i troškovi usklađivanja sa ekološkim propisima. Njihovo evidentiranje i analiza omogućavaju preduzećima da identifikuju mogućnosti za smanjenje zagađenja i efikasnije korišćenje resursa, što dugoročno može da doprinese smanjenju ukupnih troškova poslovanja i jačanju konkurentske pozicije na tržištu (United Nations, 2001).

Zeleno računovodstvo ima značajnu ulogu u ostvarivanju održivog poslovanja jer omogućava integrisanje ekonomskih, ekoloških i društvenih aspekata u proces upravljanja organizacijom. Kroz sistematsko praćenje i izveštavanje o uticajima poslovnih aktivnosti na životnu sredinu, organizacije mogu efikasnije da upravljaju resursima, smanje negativne posledice svog poslovanja i povećaju transparentnost prema zainteresovanim stranama. Na taj način zeleno računovodstvo doprinosi ostvarivanju principa održivog razvoja, koji podrazumeva zadovoljavanje potreba sadašnjih generacija bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe (World Commission on Environment and Development, 1987).

Tabela 1. prikazuje ključne razlike između tradicionalnog i zelenog računovodstva na osnovu pregleda relevantne naučne literature (Schaltegger & Burritt, 2000; United Nations, 2001).

Tabela 1. Komparativna analiza zelenog i tradicionalnog računovodstva

Kriterijum	Tradicionalno računovodstvo	Zeleno računovodstvo
Primarni cilj	Maksimizacija profita i finansijskih rezultata	Finansijski uspeh uz očuvanje životne sredine
Predmet praćenja	Finansijske transakcije	Finansijske i ekološke aktivnosti
Troškovi	Poslovni troškovi	Poslovni i ekološki troškovi
Izveštavanje	Finansijski izveštaji	Finansijski i izveštaji o održivosti
Korisnici informacija	Investitori, vlasnici, država	Investitori, država, lokalna zajednica i javnost
Pristup resursima	Resursi kao sredstvo za ostvarenje profita	Resursi kao ograničeno dobro koje treba očuvati
Vremenska perspektiva	Kratkoročni i srednjoročni rezultati	Dugoročna održivost poslovanja
Uticaj na životnu sredinu	Najčešće se ne evidentira	Sistematski se prati i analizira
Donošenje odluka	Na osnovu finansijskih pokazatelja	Na osnovu finansijskih i ekoloških pokazatelja
Društvena odgovornost	Ograničeno zastupljena	Predstavlja važan deo poslovne strategije

Izvor: Autori prema Schaltegger i Burritt (2000) i United Nations (2001).

Na osnovu prikazanog poređenja može se zaključiti da zeleno računovodstvo predstavlja proširenje tradicionalnog računovodstvenog sistema, jer pored finansijskih informacija obuhvata i podatke o uticajima poslovnih aktivnosti na životnu sredinu. Takav pristup omogućava sveobuhvatnije sagledavanje performansi organizacije i pruža podršku ostvarivanju ciljeva održivog razvoja (World Commission on Environment and Development, 1987).

Iako oba sistema imaju zajedničku osnovu u prikupljanju, obradi i prezentovanju podataka, razlikuju se po obimu i sadržaju informacija koje pružaju. Tradicionalno računovodstvo prvenstveno je usmereno na merenje finansijskih rezultata i ostvarenje ekonomskih ciljeva, dok zeleno računovodstvo uključuje i ekološke pokazatelje, kao i troškove povezane

sa korišćenjem prirodnih resursa i zaštitom životne sredine. Na taj način organizacijama se omogućava preciznija procena ukupnih efekata poslovanja i identifikovanje mogućnosti za efikasnije upravljanje resursima (United Nations, 2001).

Poseban značaj zelenog računovodstva ogleda se u njegovoj sposobnosti da poveže ekonomske ciljeve organizacije sa zahtevima održivog razvoja. Kroz evidentiranje troškova zagađenja, upravljanja otpadom, energetske efikasnosti i zaštite prirodnih resursa, preduzeća stiču realniju sliku o ukupnim posledicama svojih aktivnosti. Povećava se istovremeno i transparentnost poslovanja prema investitorima, regulatornim institucijama i široj društvenoj zajednici. Iako njegova implementacija često zahteva dodatna ulaganja i razvoj odgovarajućih sistema za prikupljanje i obradu podataka, dugoročne koristi ogledaju se u smanjenju troškova, unapređenju korporativnog ugleda, boljem upravljanju rizicima i usklađenosti sa savremenim standardima održivog poslovanja (World Commission on Environment and Development, 1987).

Razvoj zelenog računovodstva dodatno je podstaknut sve strožijim nacionalnim i međunarodnim propisima u oblasti zaštite životne sredine, kao i rastućim zahtevima investitora, potrošača i drugih zainteresovanih strana za odgovornim i transparentnim poslovanjem. Savremena preduzeća sve više prepoznaju da održivost nije samo regulatorni zahtev, već i važan faktor konkurentnosti, reputacije i dugoročne profitabilnosti. U tom kontekstu, zeleno računovodstvo predstavlja značajan instrument za unapređenje poslovnih performansi i ostvarivanje održive konkurentske prednosti (Epstein, 2018; Porter, 2008).

ZELENO RAČUNOVODSTVO KAO PODRŠKA ODLUČIVANJU

Zeleno (ekološko) računovodstvo predstavlja računovodstveni pristup koji integriše ekološke troškove i koristi u sistem finansijskog izveštavanja preduzeća. Njegova osnovna svrha jeste pružanje informacija koje omogućavaju usklađivanje ekonomskih ciljeva sa zahtevima zaštite životne sredine i principima održivog razvoja. Na taj način zeleno računovodstvo pruža podršku strateškom menadžmentu u donošenju odluka koje istovremeno doprinose profitabilnosti i ekološkoj održivosti poslovanja. Poseban značaj ovog pristupa ogleda se u mogućnosti identifikacije skrivenih troškova povezanih sa korišćenjem resursa, emisijama zagađujućih materija i stvaranjem otpada, čime se stvaraju uslovi za ostvarivanje dugoročne konkurentske prednosti i usklađenost sa

ekološkim propisima (Anufrijev, 2022; Anufrijev, 2023). Ključne komponente zelenog računovodstva obuhvataju interno izveštavanje i kontroling, eksterno izveštavanje, kao i procenu investicionih projekata.

- **Interni izveštaji i kontroling** zasniva se na primeni ekološkog upravljačkog računovodstva koje omogućava menadžerima analizu životnog ciklusa proizvoda (Life Cycle Assessment – LCA). Ovakav pristup omogućava identifikaciju faza u lancu vrednosti koje generišu najveće ekološke uticaje i troškove, čime se stvaraju pretpostavke za unapređenje efikasnosti poslovanja.
- **Eksterni izveštaji (ESG izveštavanje)** zasnivaju se na eksternom ekološkom računovodstvu i obuhvataju strukturisano objavljivanje informacija o ekološkim, društvenim i upravljačkim performansama organizacije prema spoljnim zainteresovanim stranama. Dok se interni kontroling bavi analizom životnog ciklusa proizvoda (*Life Cycle Assessment* – LCA) radi interne optimizacije, eksterni ESG izveštaji omogućavaju preduzećima da formalizuju svoje napore u domenu održivosti pred investitorima i regulatorima. Implementacija zelenog računovodstva obezbeđuje precizne monetarne i nemonetarne podatke o emisijama, energetskoj efikasnosti i upravljanju otpadom, što direktno utiče na rejting preduzeća na finansijskim tržištima. Prema istraživanjima u regionu, adekvatno eksterno izveštavanje o ekološkim aspektima, iako često nestandardizovano, postaje ključni preduslov za privlačenje zelenog kapitala i usklađivanje sa međunarodnim standardima (Hanić, Jovanović, Stevanović, 2021).
- **Procena investicija** omogućava sagledavanje ekonomskih i ekoloških efekata projekata usmerenih na primenu zelenih tehnologija, obnovljivih izvora energije i unapređenje energetske efikasnosti. Na taj način odluke o investiranju ne zasnivaju se isključivo na početnim troškovima, već i na dugoročnim ekonomskim koristima i pozitivnim efektima na životnu sredinu (Anufrijev, 2022).

Podrška donošenju odluka

Zeleno računovodstvo ima značajnu ulogu u strateškom menadžmentu jer obezbeđuje informacije neophodne za donošenje kvalitetnijih i dugoročno održivih poslovnih odluka. Za razliku od tradicionalnog računovodstva, koje je prvenstveno usmereno na finansijske rezultate poslovanja, zeleno računovodstvo uključuje i podatke o ekološkim troškovima, korišćenju prirodnih resursa i uticajima poslovnih aktivnosti na životnu sredinu.

Integracijom ovih informacija u proces odlučivanja menadžeri mogu preciznije proceniti dugoročne posledice svojih odluka i uskladiti poslovne ciljeve sa principima održivog razvoja (Schaltegger & Burritt, 2000).

Praćenjem pokazatelja kao što su potrošnja energije, emisije zagađujućih materija, upravljanje otpadom i korišćenje prirodnih resursa, organizacije mogu efikasnije da planiraju poslovne aktivnosti, identifikuju mogućnosti za smanjenje troškova i unaprede efikasnost poslovanja. Informacije koje pruža zeleno računovodstvo omogućavaju menadžmentu da blagovremeno prepozna potencijalne ekološke i regulatorne rizike, čime se doprinosi njihovom efikasnijem upravljanju i smanjenju negativnih posledica po poslovanje.

Prema Burritt i Schaltegger (2010), primena zelenog računovodstva doprinosi kvalitetnijem planiranju investicija, izboru odgovarajućih tehnologija i racionalnijem upravljanju resursima. Ono istovremeno pruža i osnovu za procenu projekata usmerenih na energetsku efikasnost, obnovljive izvore energije i druge oblike održivih investicija. Na taj način organizacije mogu da ostvare ekonomske ciljeve uz istovremeno smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

Zeleno računovodstvo pored toga doprinosi i jačanju tržišne pozicije preduzeća, jer omogućava kreiranje strategija održivosti koje odgovaraju rastućim zahtevima potrošača, investitora i drugih zainteresovanih strana. Podstiče razvoj inovativnih i ekološki prihvatljivih proizvoda i usluga, čime se stvaraju mogućnosti za osvajanje novih tržišnih segmenata i ostvarivanje održive konkurentske prednosti. Savremena istraživanja potvrđuju da primena računovodstva životne sredine značajno unapređuje kvalitet strateškog odlučivanja i podržava dugoročni održivi razvoj organizacija (Swalih, Ram, Tew, 2024; Anufrijev, 2023).

Posmatrano iz perspektive strateškog menadžmenta, implementacija zelenog računovodstva transformiše zaštitu životne sredine iz regulatorne obaveze u važan izvor poslovne vrednosti i strateške prednosti.

Upravljanje rizicima i troškovima

Jedna od najznačajnijih funkcija zelenog računovodstva jeste identifikacija, merenje i praćenje ekoloških rizika i troškova koji mogu uticati na poslovanje organizacije. Savremena preduzeća suočavaju se sa različitim regulatornim, finansijskim i reputacionim rizicima koji

proizlaze iz neadekvatnog upravljanja uticajima na životnu sredinu. Primena zelenog računovodstva omogućava sistematsko evidentiranje i analizu ekoloških troškova, čime se stvaraju uslovi za pravovremeno prepoznavanje potencijalnih izvora rizika i preduzimanje odgovarajućih preventivnih mera (Henri & Journeault, 2010).

Poseban značaj zelenog računovodstva ogleda se u mogućnosti praćenja troškova povezanih sa potrošnjom energije, emisijama zagađujućih materija, upravljanjem otpadom, korišćenjem vode i drugih prirodnih resursa. Prikupljene informacije omogućavaju menadžmentu da identifikuje neefikasnosti u poslovnim procesima i donese odluke usmerene ka racionalnijem korišćenju raspoloživih resursa. Time se ostvaruju ne samo ekološke koristi, već i značajne finansijske uštede kroz smanjenje operativnih troškova i povećanje produktivnosti (Schaltegger & Burritt, 2000).

Na domaći računovodstveni problem skrivenih troškova ukazuju i novija istraživanja sprovedena u Republici Srbiji. Analiza prakse domaćih preduzeća potvrđuje da su ekološki troškovi najčešće neadekvatno locirani i prikriveni unutar opštih troškova režije upravo zbog prevelikog oslanjanja na tradicionalne metode obračuna, pri čemu izostanak adekvatne motivacije menadžmenta i rigidan regulatorni okvir dodatno usporavaju integraciju ekoloških aspekata u računovodstvene procese (Jovanović et al., 2026). Ovo jasno implicira da je za precizno upravljanje troškovima u domaćim kompanijama neophodna korenita promena računovodstvene metodologije.

Zeleno računovodstvo pored toga doprinosi i usklađenosti poslovanja sa važećim ekološkim propisima i standardima, čime se smanjuje rizik od regulatornih sankcija, sudskih sporova i narušavanja ugleda organizacije. Informacije o ekološkim troškovima i rizicima predstavljaju značajnu osnovu za strateško planiranje i donošenje odluka, jer omogućavaju procenu dugoročnih posledica različitih poslovnih aktivnosti i investicionih projekata.

Zahvaljujući svojoj sposobnosti da poveže ekološke i ekonomske aspekte poslovanja, zeleno računovodstvo se smatra važnim instrumentom za unapređenje finansijskih i ekoloških performansi organizacije, kao i za ostvarivanje održive konkurentske prednosti u savremenom poslovnom okruženju (Henri, Journeault, 2010).

ESG i konkurentska prednost

Poslednjih godina značaj zelenog računovodstva dodatno je povećan razvojem ESG (Environmental, Social and Governance) koncepta, koji predstavlja jedan od najvažnijih okvira za procenu održivosti i odgovornosti poslovanja organizacija. Investitori, kreditori, regulatorne institucije i druge zainteresovane strane sve više zahtevaju transparentne informacije o ekološkim, društvenim i upravljačkim aspektima poslovanja. U tom kontekstu, zeleno računovodstvo obezbeđuje relevantne podatke koji predstavljaju osnovu za ESG izveštavanje i procenu održivosti organizacije (Burritt, Schaltegger, 2010).

ESG koncept obuhvata tri međusobno povezane dimenzije poslovanja. Ekološka dimenzija (Environmental) odnosi se na uticaj organizacije na životnu sredinu, uključujući upravljanje emisijama, potrošnjom energije i prirodnih resursa. Društvena dimenzija (Social) obuhvata odnos prema zaposlenima, potrošačima, lokalnoj zajednici i drugim zainteresovanim stranama. Upravljačka dimenzija (Governance) odnosi se na kvalitet korporativnog upravljanja, transparentnost poslovanja, etičko ponašanje i odgovornost menadžmenta (Razvojna agencija Srbije – RAS, 2025).

Iako se u praksi često koristi izraz „ESG standardi", ne postoji jedinstven univerzalni standard za merenje ESG performansi. Umesto toga, primenjuje se veći broj međunarodnih okvira, metodologija i smernica koje omogućavaju organizacijama da mere, prate i objavljuju informacije o svojim ESG performansama. Prema Međunarodnoj finansijskoj korporaciji (IFC), ESG faktori predstavljaju skup ekoloških, društvenih i upravljačkih kriterijuma koje kompanije uzimaju u obzir prilikom upravljanja poslovanjem, dok ih investitori koriste za procenu rizika, prilika i dugoročne održivosti ulaganja (RAS, 2025).

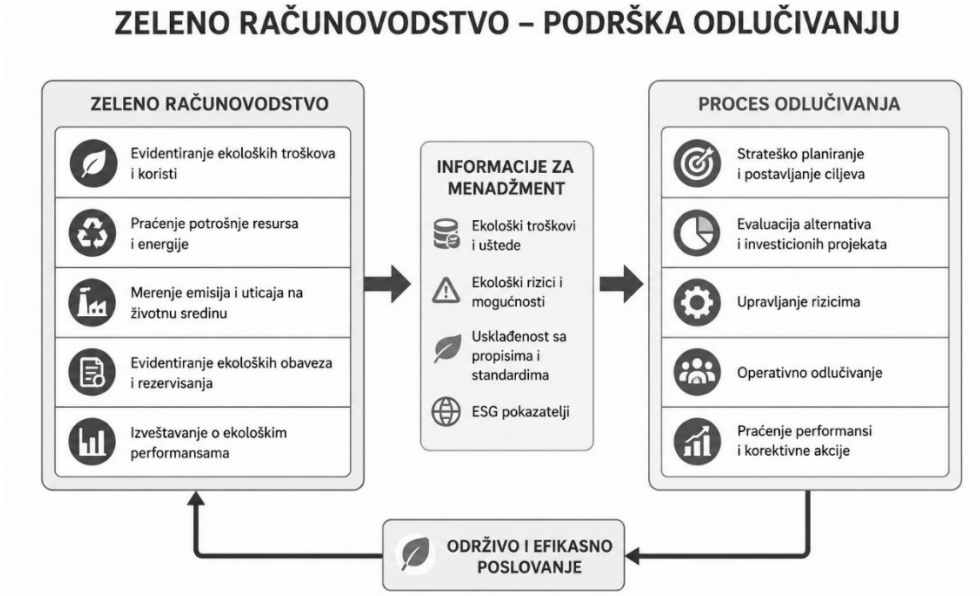
Organizacije koje uspešno integrišu principe zelenog računovodstva i ESG standarda često ostvaruju veću konkurentsku prednost na tržištu. Takva preduzeća lakše privlače investitore, unapređuju reputaciju i ostvaruju bolje odnose sa zainteresovanim stranama. Prema Swalih i saradnicima (2024), integracija računovodstva životne sredine u strateško upravljanje doprinosi stvaranju dugoročne vrednosti i održive konkurentske prednosti. Stoga se zeleno računovodstvo danas ne posmatra samo kao regulatorna obaveza, već kao strateški resurs koji doprinosi uspehu organizacije u savremenom poslovnom okruženju.

Zbog toga se zeleno računovodstvo danas ne posmatra isključivo kao instrument usklađivanja sa regulatornim zahtevima, već kao strateški

resurs koji podržava održivo poslovanje, jača konkurentnost i doprinosi stvaranju dugoročne vrednosti za organizaciju i njene zainteresovane strane.

Na značaj ove tranzicije u domaćem naučnom diskursu ukazuju i Malinić i Vučković Milutinović (2023), naglašavajući da računovodstvena perspektiva merenja ESG performansi više nije marginalno pitanje, već esencijalni stub održivog investiranja. Integrisanjem ekoloških indikatora u zvanične finansijske i nefinansijske izveštaje, kompanije na srpskom tržištu otvaraju prostor za sinergiju sa globalnim standardima održivosti, čime se direktno smanjuje informativni jaz i privlače odgovorni institucionalni investitori.

Slika 1. Zeleno računovodstvo i proces odlučivanja

Izvor: Autori na osnovu Schaltegger i Burritt (2000), Burritt i Schaltegger (2010) i Swalih, Ram, Tew (2024).

Na slici broj 1. prikazano je zeleno računovodstvo kao podrška odlučivanju koja ilustruje ciklični proces u kojem zeleno računovodstvo služi kao informacioni oslonac za menadžersko odlučivanje, vodeći kompaniju ka održivom poslovanju. ***Proces se odvija kroz četiri ključne faze***: 1. ***Zeleno računovodstvo***: Predstavlja polaznu osnovu koja obuhvata

evidentiranje ekoloških troškova, koristi, obaveza i rezervisanja, praćenje potrošnje resursa, merenje uticaja na životnu sredinu i izveštavanje o performansama; 2. ***Informacije za menadžment***: Računovodstveni podaci se transformišu u korisne informacije o ekološkim troškovima, uštedama, rizicima, zakonskoj usklađenosti i ESG pokazateljima; 3. ***Proces odlučivanja***: Menadžment koristi ove informacije za strateško planiranje, evaluaciju investicija, upravljanje rizicima, operativno odlučivanje i praćenje performansi; ***4. Održivo i efikasno poslovanje***: Predstavlja krajnji ishod koji kroz sistem povratne sprege kontinuirano unapređuje početni računovodstveni sistem.

PRIMENA ZELENOG RAČUNOVODSTVA U SRBIJI

Primena zelenog računovodstva u Republici Srbiji još uvek se nalazi u fazi razvoja, ali njegov značaj kontinuirano raste usled procesa usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa regulativama Evropske unije i sve većih zahteva za održivim poslovanjem. Savremene kompanije suočavaju se sa potrebom praćenja i izveštavanja o ekološkim aspektima poslovanja, smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu i primene ESG principa, što doprinosi većoj važnosti zelenog računovodstva u poslovnoj praksi.

Zakonodavni okvir

Pravni okvir za primenu zelenog računovodstva u Srbiji zasniva se na zakonima koji uređuju zaštitu životne sredine, upravljanje otpadom, procenu uticaja na životnu sredinu, računovodstvo i poslovanje privrednih društava. Među najznačajnijim propisima izdvajaju se Zakon o zaštiti životne sredine, Zakon o upravljanju otpadom, Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu, Zakon o računovodstvu i Zakon o privrednim društvima.

Zakon o zaštiti životne sredine predstavlja osnovni pravni akt kojim se uređuju principi održivog razvoja, očuvanja prirodnih resursa i sprečavanja zagađenja. Njegove odredbe stvaraju institucionalne pretpostavke za odgovorno upravljanje ekološkim aspektima poslovanja i podstiču organizacije da razvijaju sisteme za praćenje i kontrolu uticaja na životnu sredinu.

Značajnu ulogu ima i Zakon o upravljanju otpadom, kojim se uređuju mere za prevenciju nastanka otpada, ponovno iskorišćenje materijala, razvoj čistijih tehnologija i racionalno korišćenje prirodnih resursa. Ovi zahtevi

direktno utiču na potrebu evidentiranja i praćenja ekoloških troškova, što predstavlja jednu od osnovnih funkcija zelenog računovodstva.

Poseban značaj za poslovne subjekte imaju odredbe Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu, koje propisuju procenu potencijalnih ekoloških posledica investicionih projekata. Informacije dobijene kroz ove procese predstavljaju važnu osnovu za donošenje investicionih odluka i upravljanje ekološkim rizicima.

Sa aspekta računovodstvene prakse, naročito je značajan Zakon o računovodstvu, kojim je uvedena obaveza nefinansijskog izveštavanja za velika pravna lica od javnog interesa sa više od 500 zaposlenih. Ovi izveštaji obuhvataju informacije o zaštiti životne sredine, društvenoj odgovornosti, ljudskim pravima i borbi protiv korupcije, čime se stvaraju temelji za razvoj ESG izveštavanja i širu primenu principa zelenog računovodstva u Srbiji (Smernice za nefinansijsko izveštavanje u Srbiji, 2025).

Da je implementacija ovih principa u Republici Srbiji i dalje u tranzicionoj fazi, potvrđuju i savremene analize finansijskog i nefinansijskog izveštavanja. Istraživanja usmerena na integraciju ekoloških, društvenih i upravljačkih kriterijuma pokazuju da je za uspešnu sinergiju zelenog računovodstva sa standardizovanim ESG okvirima neophodno prevazići metodološku neujednačenost, kako bi se obezbedila transparentnost i poverenje investitora (Kljajić et al., 2024). To jasno dokazuje da zakonodavni pritisak u Srbiji postoji, ali da praktična primena zahteva sistemsko usklađivanje izveštajnih procesa.

Pored domaćih propisa, značajan uticaj na razvoj zelenog računovodstva imaju i regulative Evropske unije koje se odnose na održivo poslovanje, klimatsku politiku i korporativno izveštavanje o održivosti. U procesu evropskih integracija Srbija postepeno usklađuje svoje zakonodavstvo sa evropskim standardima, što dodatno podstiče razvoj sistema za praćenje ekoloških performansi i unapređuje značaj zelenog računovodstva u poslovnoj praksi.

Iako regulatorni okvir postavlja osnovne pretpostavke za razvoj zelenog računovodstva, njegova primena u Srbiji još uvek nije dovoljno razvijena. Najveći izazovi odnose se na nedovoljnu standardizaciju izveštavanja, ograničenu primenu ESG principa u malim i srednjim preduzećima, kao i nedovoljnu razvijenost sistema za merenje i evidentiranje ekoloških troškova. Uprkos tome, rastući zahtevi tržišta, investitora i regulatornih institucija ukazuju na to da će značaj zelenog računovodstva u narednom periodu nastaviti da raste.

Problemi i mogućnosti razvoja

Iako značaj zelenog računovodstva u Republici Srbiji kontinuirano raste, njegova primena i dalje se suočava sa brojnim izazovima. Među najvažnijim problemima izdvajaju se nedovoljna edukacija i stručna osposobljenost zaposlenih za primenu principa zelenog računovodstva, nepostojanje jedinstvenih standarda za evidentiranje i izveštavanje o ekološkim troškovima, kao i ograničena zastupljenost ovih praksi u poslovanju velikog broja preduzeća. Poseban izazov predstavlja nedovoljna razvijenost sistema za prikupljanje i obradu podataka o uticajima poslovanja na životnu sredinu, što otežava donošenje pouzdanih i pravovremenih poslovnih odluka.

Dodatni problemi odnose se na visoke troškove implementacije odgovarajućih informacionih sistema, nedovoljnu povezanost računovodstvenih i ekoloških funkcija u organizacijama, kao i ograničenu svest menadžmenta o dugoročnim koristima koje zeleno računovodstvo može da donese. Kao posledica toga, mnoge organizacije i dalje posmatraju ekološke aktivnosti prvenstveno kao regulatornu obavezu, a ne kao potencijalni izvor konkurentske prednosti.

Postoje značajne mogućnosti za razvoj zelenog računovodstva u Srbiji. Proces usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa regulativama Evropske unije, rastući značaj ESG izveštavanja i sve veći zahtevi investitora za transparentnim informacijama o održivosti poslovanja stvaraju povoljne uslove za širu primenu ovog koncepta. Razvoj digitalnih tehnologija i informacionih sistema takođe omogućava efikasnije prikupljanje, obradu i analizu podataka o ekološkim performansama organizacija.

U narednom periodu može se očekivati da će značaj zelenog računovodstva dodatno rasti, posebno pod uticajem međunarodnih standarda održivosti, zahteva finansijskih institucija i rastuće potrebe za odgovornim upravljanjem prirodnim resursima. U zeleno računovodstvo u tom kontekstu ima potencijal da postane važan instrument strateškog menadžmenta i održivog poslovanja u Republici Srbiji.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA I DISKUSIJA

Sprovedena teorijska i zakonodavna analiza u ovom radu omogućila je sistematizaciju ključnih saznanja o uticaju zelenog računovodstva na procese donošenja strateških odluka. Kako bi se identifikovani ishodi učinili preglednijim i metodološki uočljivijim, u Tabeli 2. je dat poseban vizuelni i strukturni prikaz dobijenih rezultata kroz tri dominantna domena analize.

Tabela 2. Sinteza ključnih rezultata istraživanja uloge zelenog računovodstva

Domen analize	**Tradicionalno stanje (Problem)**	**Rezultat uvođenja zelenog računovodstva (Saznanje/Rešenje)**	**Strateški benefit za menadžment**
Upravljanje troškovima	Ekološki troškovi su sakriveni u opštim režijama.	Precizna identifikacija, merenje i alokacija skrivenih ekoloških izdataka.	Realnija procena profitabilnosti investicija i smanjenje troškova poslovanja.
Tržišna pozicija	Informativna asimetrija između uprave i investitora.	Transparentno eksterno ESG izveštavanje i poboljšanje korporativnog ugleda.	Lakši i jeftiniji pristup zelenom kapitalu (namenski krediti i obveznice).
Domaća praksa (Srbija)	Reaktivni pristup, fokus isključivo na izbegavanje kazni.	Prepoznavanje tranzicionih izazova, nedostatka standarda i potrebe za edukacijom.	Transformacija ekoloških obaveza iz regulatornog tereta u izvor dugoročne vrednosti.

Izvor: Autori na osnovu istraživanja.

Kao što je ilustrovano u Tabeli 2, rezultati istraživanja u domenu upravljanja troškovima pokazuju da uvođenje ekoloških aspekata u računovodstvenu praksu suštinski transformiše način na koji organizacije planiraju svoje korporativne strategije. Klasični računovodstveni modeli najčešće ne prepoznaju specifične izdatke vezane za zaštitu životne sredine, već ih utapaju u opšte operativne troškove, što donosiocima odluka zamagljuje stvarnu sliku poslovanja. Nasuprot tome, primena zelenog računovodstva precizno locira i izdvaja ove prikrivene finansijske tokove. Time se obezbeđuje nalaženje konkretnog metodološkog rešenja za prevazilaženje problema neadekvatne alokacije troškova u domaćoj praksi (Jovanović et al., 2026). Krajnji ishod ovog procesa jeste daleko egzaktnija kalkulacija isplativosti budućih ulaganja i smanjenje izloženost ekološkim pretnjama. U okviru domena tržišne pozicije, empirijska i

praktična iskustva sa domaćeg i inostranog tržišta jasno potvrđuju da sistematsko praćenje i javno prezentovanje ekoloških pokazatelja jača konkurentnost kompanije. Kroz transparentno ESG izveštavanje predupređuje se nesrazmera u informisanosti između uprave i eksternih finansijera, što za direktnu posledicu ima lakše dobijanje namenskih ekoloških kredita i plasiranje zelenih obveznica pod povoljnijim uslovima. Kada je reč o domaćoj praksi u Republici Srbiji, podaci ukazuju na to da u ekonomijama u tranziciji raste razumevanje važnosti ekološke transparentnosti, ali proces i dalje opterećuje odsustvo jedinstvenih standarda i usaglašene metodologije. Većina organizacija na lokalnom tržištu ekološko izveštavanje i dalje doživljava prvenstveno kroz prizmu formalne i zakonske usklađenosti kako bi se sprečile potencijalne sankcije, a ne kao mehanizam za stvaranje stabilne ekonomske vrednosti na duge staze. Naučni zaključci o izazovima formalne integracije ESG faktora u korporativne izveštaje radi postizanja dugoročne održivosti pokazuju da domaća preduzeća postepeno usvajaju ove okvire, ali da praktična primena zahteva sistemsku reformu izveštajnih procesa (Kljajić et al., 2024). Diskusija ovih rezultata sugeriše da je za punu tranziciju ka proaktivnom menadžmentu neophodna intenzivnija edukacija menadžerskog kadra i razvoj specifičnih nacionalnih računovodstvenih smernica za evidentiranje ekoloških kategorija.

ZAKLJUČAK

Zeleno računovodstvo predstavlja ključni razvojni pravac savremenog informacionog sistema koji suštinski transformiše način na koji organizacije planiraju svoje korporativne strategije, omogućavajući im da deluju preventivno umesto da samo reaktivno odgovaraju na nastale probleme. Za razliku od tradicionalnog računovodstva, koje je dominantno usmereno na finansijske performanse i maksimizaciju profita, ovaj savremeni pristup integriše ekološke aspekte u procese prikupljanja, obrade i prezentovanja poslovnih informacija. Time se obezbeđuje znatno kvalitetnija i sveobuhvatnija informaciona osnova za donošenje strateških i dugoročnih menadžerskih odluka.Sprovedena teorijska i zakonodavna analiza u ovom radu jasno obelodanjuje ključne rezultate istraživanja koji definišu ulogu zelenog računovodstva u savremenom menadžmentu. Prvo, dokazano je da klasični računovodstveni modeli najčešće ne prepoznaju specifične izdatke vezane za zaštitu životne sredine, već ih utapaju u opšte operativne troškove, što donosiocima odluka zamagljuje stvarnu sliku poslovanja. Nasuprot tome,

primena zelenog računovodstva precizno locira i izdvaja ove prikrivene finansijske tokove, čime se dobija daleko egzaktnija kalkulacija isplativosti budućih ulaganja, optimizuju se troškovi i smanjuje izloženost ekološkim i regulatornim pretnjama. Drugo, praktična iskustva sa domaćeg i inostranog tržišta potvrđuju da sistematsko praćenje i javno prezentovanje ekoloških pokazatelja jača tržišnu i konkurentsku poziciju kompanije. Kroz transparentno ESG izveštavanje predupređuje se nesrazmera u informisanosti između uprave i eksternih finansijera. To za direktnu posledicu ima bolji korporativni ugled, veću atraktivnost za investitore, lakše dobijanje namenskih ekoloških kredita i plasiranje zelenih obveznica pod povoljnijim uslovima.Na kraju, rezultati istraživanja ukazuju na to da je u kontekstu Republike Srbije i drugih ekonomija u tranziciji primena ovog koncepta još uvek u početnoj fazi razvoja. Iako raste svest o važnosti ekološke transparentnosti, proces i dalje opterećuje odsustvo jedinstvenih standarda, nedostatak edukacije i metodološka neusklađenost. Većina organizacija na lokalnom tržištu ekološko izveštavanje i dalje doživljava prvenstveno kao formalnu obavezu nametnutu zakonom kako bi se sprečile potencijalne sankcije, a ne kao resurs za generisanje dugoročne poslovne vrednosti. Ipak, tekući proces harmonizacije domaćeg zakonodavstva sa propisima Evropske unije i sve izraženiji zahtevi za nefinansijskim izveštavanjem stvaraju čvrstu osnovu za njegovu širu implementaciju u narednom periodu. Može se zaključiti da zeleno računovodstvo prevazilazi okvire klasičnog računovodstvenog instrumenta i postaje esencijalni element savremenog strateškog upravljanja. Njegova uspešna primena doprinosi punoj integraciji ekonomskih, ekoloških i društvenih ciljeva, čime se obezbeđuje dugoročno održivo poslovanje, veća otpornost organizacija i usklađenost sa savremenim globalnim trendovima održivog razvoja. Međutim, za punu realizaciju ovog potencijala na domaćem tržištu, neophodna je intenzivnija edukacija menadžerskog kadra i razvoj specifičnih nacionalnih računovodstvenih smernica za evidentiranje ekoloških kategorija.

LITERATURA

1. Anufrijev. A. (2022). Zelene finansije i računovodstveni pristup podrške u funkciji održivog ekonomskog razvoja. *Ecologica,* 29 (107), 391-398, https://doi.org/10.18485/ecologica.2022.29.107.13

2. Anufrijev, A. (2023). Pregled metoda strategijskog upravljačkog računovodstva u funkciji strategijskog finansijskog planiranja. *Revizor,* 26(104), 73–84. https://doi.org/10.56362/Rev23104073A
3. Burritt, R. L., & Schaltegger, S. (2010). Sustainability accounting and reporting: Fad or trend? Accounting, Auditing & Accountability Journal, 23(7), 829–846. https://doi.org/10.1108/09513571011080144
4. Epstein, M.J. (2008). Making Sustainability Work: Best Practices in Managing and Measuring Corporate Social, Environmental and Economic Impacts (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781351280129
5. Gray, R., & Bebbington, J. (2000). Environmental Accounting, Managerialism and Sustainability: Is the Planet Safe in the Hands of Business and Accounting? Advances in Environmental Accounting & Management, 1, 1-44. https://doi.org/10.1016/S1479-3598(00)01004-9
6. Gvozdenac, D. (2017). Prirodni resursi i održivi razvoj. Link: https://www.scribd.com/document/403521976/2773-25-8412-1-10-20170802-1 , pristup: 04.06.2026. godine.
7. Hanić, A., Jovanović, O., Stevanović, S. (2021). Environmental disclosure practice in the Serbian banking sector. *Management,* 26(2):115-144. https://doi.org/10.30924/mjcmi.26.2.7
8. Henri, J.-F., & Journeault, M. (2010). Eco-control: The influence of management control systems on environmental and economic performance. Accounting, Organizations and Society, 35(1), 63–80. https://doi.org/10.1016/j.aos.2009.02.001
9. Kljajić, M., Mizdraković, V., & Jovancai Stakić, A., Hadrović, Z. B. (2024). Towards a sustainable future: The integration of ESG in financial reporting. FINIZ 2024 - International Scientific Conference, 31–36. https://doi.org/10.15308/finiz-2024-31-36
10. Jovanović, D., Čupić, M., Medved, I., Poljašević, J. (2026). Identifikovanje, merenje i evidencija ekoloških troškova - slučaj kompanija u Srbiji. Ekonomski horizonti 2026, vol. 28, br. 1, str. 47-64. https://doi.org/10.5937/ekonhor2601047J
11. Malinić, D., & Vučković Milutinović, S. (2023). Investiranje u ciljeve održivog razvoja i ESG izveštavanje - računovodstvena perspektiva. *Economics of Enterprise*, *71*(1-2), 77-100. https://doi.org/10.5937/EKOPRE2302077M
12. Mihajlović, Z. Z. (2025). Litijum osnova lanaca snabdevanja globalnog razvoja. *Megatrend revija,* 22(1), 265-274. https://doi.org/10.5937/MegRev2501265M

13. Milutinović. S. (2020). Upravljanje prirodnim resursima. Fakultet zaštite na radu u Nišu
14. Ministarstvo finansija RS. (2025). Smernice za nefinansijsko izveštavanje u Srbiji. Link: https://www.mfin.gov.rs/upload/media/kQoEF9_691ed576a394b.pdf , pristup: 23.05.2026. godine.
15. Paragraf Lex. (2025).Objavljene smernice za nefinansijsko izveštavanje kao korak ka standardizovanom izveštavanju o održivom razvoju. Link: https://www.paragraf.rs/dnevne-vesti/211125/211125-vest6.html , pristup: 23.05.2026. godine.
16. Porter, M. (2008). Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance. Link: https://books.google.rs/books?hl=sr&lr=&id=7UqQXsQ_dj4C&oi=fnd&pg=PT2&dq=Porter,+M.+-+strategic+management+and+competitive+advantage&ots=FhaLXvASeI&sig=NtoCSAgw4W_T4UAj2nIlKIg8960&redir_esc=y#v=onepage&q=Porter%2C%20M.%20-%20strategic%20management%20and%20competitive%20advantage&f=false , pristup: 20.05.2026. godine.
17. Razvojna agencija Srbije – RAS. (2025). Kratki vodič kroz ESG. Link: https://ras.gov.rs/kratki-vodic-kroz-esg , pristup: 20.05.2026. godine.
18. Schaltegger, S., & Burritt, R. (2000). Contemporary Environmental Accounting: Issues, Concepts and Practice. Greenleaf Publishing, London.
19. Schaltegger, S., Gibassier, D., & Zvezdov, D. (2013). Is environmental management accounting a discipline? *Meditari Accountancy Research*, 21(1), 4–31.
20. Srbija i Agenda 2030. Mapiranje nacionalnog planskog okvira u odnosu na ciljeve održivog razvoja. Link: https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/Srbija-i-Agenda-2030.-februar-2025-latinica.pdf , pristup: 01.06.2026. godine.
21. Swalih, M. M., Ram, R., & Tew, E. (2024). Environmental management accounting for strategic decision-making: Business Strategy and the Environment, 33(7), 6335–6367. https://doi.org/10.1002/bse.3828
22. Ujedinjene nacije Srbija. Ciljevi održivog razvoja. Link: https://serbia.un.org/sr/sdgs , pristup: 20.06.2026. godine.
23. United Nations. (2001). Environmental Management Accounting: Procedures and Principles. United Nations Division for Sustainable Development. Link: https://www.un.org/esa/sustdev/publications/proceduresandprinciples.pdf, pristup: 02.06.2026. godine.

24. World Commission on Environment and Development. (1987). Our Common Future. Oxford University Press. Link: http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf , pristup: 03.06.2026. godine.
25. Zakon o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - dr. zakon, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019, 109/2021 i 19/2025).
26. Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS", br. 94/2024).
27. Zakon o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon).
28. Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik RS", br. 109/2025).
29. Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - dr. zakon, 72/2009 - dr. zakon, 43/2011 - odluka US, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - dr. zakon, 95/2018 - dr. zakon i 94/2024 - dr. zakon).

GREEN ACCOUNTING AS SUPPORT FOR DECISION-MAKING IN STRATEGIC MANAGEMENT

Nedeljko Babić

Danijela Parojčić

Abstract: *Green accounting represents a modern accounting approach that encompasses the recording, monitoring, and analysis of environmental costs and the impacts of business activities on the environment. In the context of increasingly stringent requirements for sustainable development and corporate social responsibility, its application has become an important instrument supporting strategic management in the process of business decision-making. The aim of this paper is to analyze the role and significance of green accounting in the development of long-term business strategies, risk management, cost optimization, and the improvement of firms' competitive position. Special emphasis is placed on the relationship between green accounting, the concept of sustainable business practices, ESG standards, and contemporary regulatory requirements. The*

results of the analysis indicate that the integration of environmental information into accounting and management processes contributes to higher-quality strategic decision-making, greater business transparency, and the long-term sustainability of organizations.

Keywords: *Green accounting, strategic management, sustainable development, ESG, environmental costs, decision-making.*